

Тетяна Яблонська

100 років від дня народження

24 лютого цього року виповнилось 100 років від дня народження видатної художниці Тетяни Нилівни Яблонської. Талант мисткині зазнав різні етапи розвитку - від соціалістичного реалізму до творчих пошуків 60-х років ХХ ст., та більш камерних, ліричних творів останніх років.

Тетяна Яблонська — народний художник СРСР і України, дійсний член Академії мистецтв СРСР і України, професор, Герой України, лауреат трьох Державних премій СРСР, двох медалей Академії мистецтв СРСР, Національної премії України ім. Т.Шевченка. Її картини є у музеях та галереях України і світу, у приватних колекціях.

Найвідоміші живописні полотна: «Хліб», яку художниця вважала свою найкращою роботою, «Перед стартом», «Ранок», «Весна», «Льон» увійшли до скарбниці національної культури.

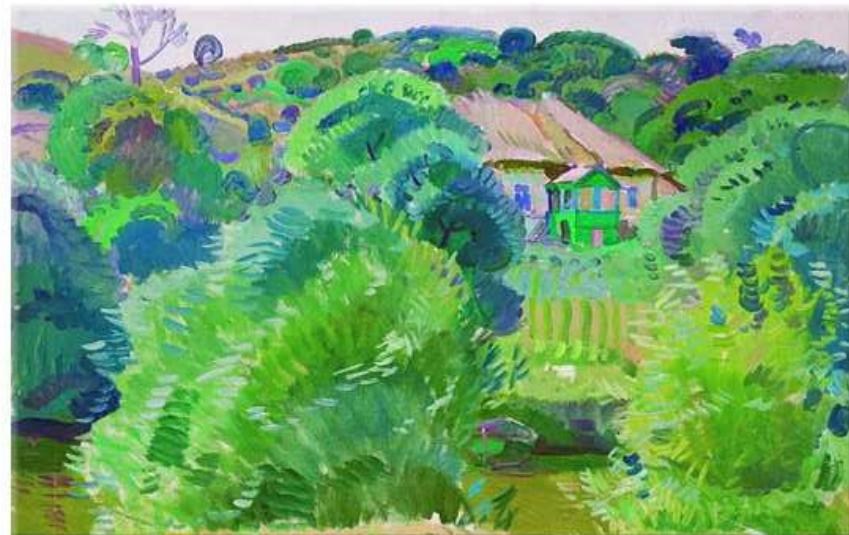

У незалежній Україні Тетяну Яблонську визнали прижиттєвим класиком. Шевченківську премію 1998 року тодішні президент Леонід Кучма та голова Верховної Ради Володимир Литвин вручили Яблонській вдома, у провулку Івана Мар'яненка на Печерську, де останні сорок років мешкала художниця.

Тетяна Яблонська народилася в місті Смоленську. Навчалась у Київському художньому інституті, майстерня Федора Кричевського. Працювала у галузі станкового живопису — писала тематичні картини, портрети, пейзажі, натюрморти. Постійно перебувала у стані

пошуку якнайвиразнішої художньої мови. У творчості Яблонська була справжнім авангардистом, її могутній талант годі було визначати рамками стилю. Її творам завжди була властива композиційна довершеність, оригінальність просторових вирішень, лаконічність стилю.

Не все склалося в особистому житті художни-ці. Шлюб із колегою-художником, сибіряком Сергієм Отрощенком виявився нестійким, як і друге заміжжя за вірменським музикантом Арменом Атаяном. Зате доньки Олена, Ольга та нині найбільш активна у пропагуванні маминого надбання Гаяне стали самодостат-німи художницями. Тетяна часто писала

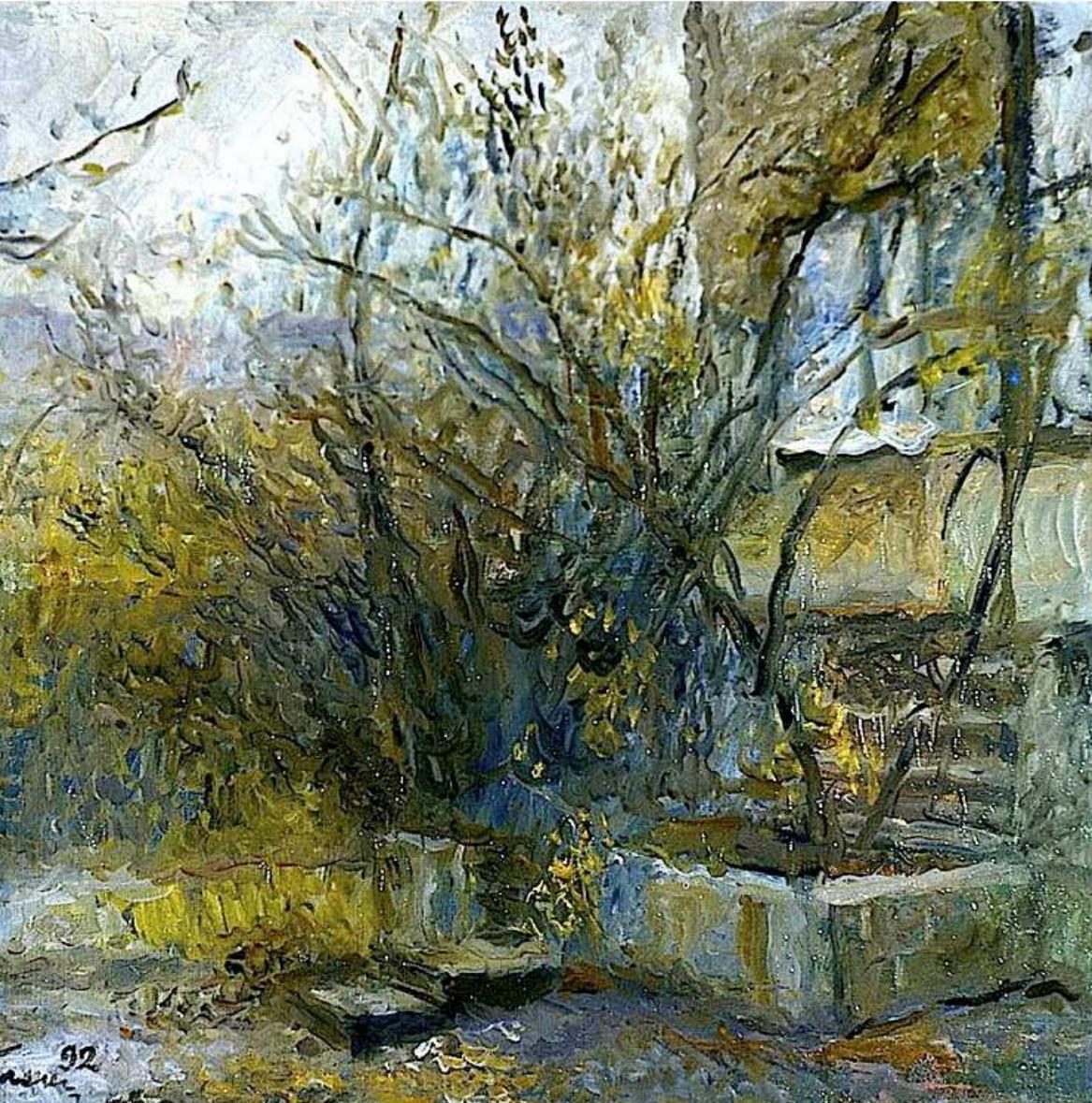
портрети доньок, майстерно досяга-ючи узагальнення, наприклад, на відомій картині «Рано» зображена Олена Отрощенко, на картині «Льон» Ольга.

Багатьом пейзажам художниці притаманні тонка задушевність, вищуканий колорит, філософська глибина світосприйняття. Це численні зображення улюблених краєвидів Седнєва.

Куколник

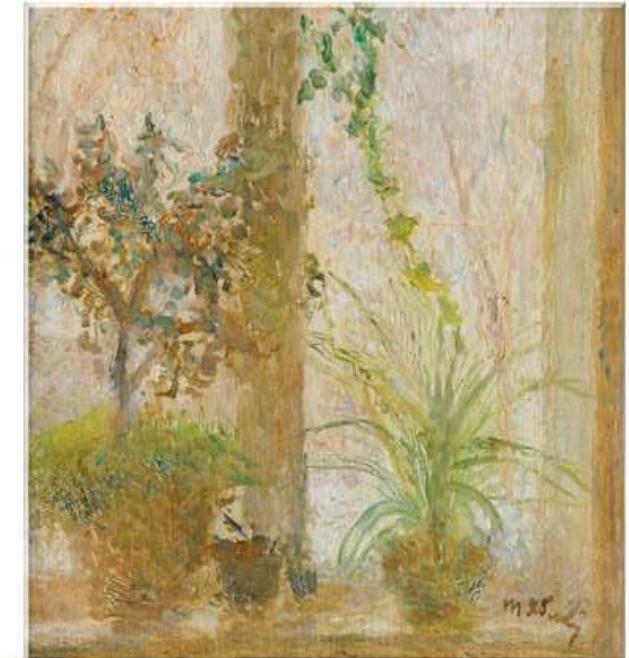
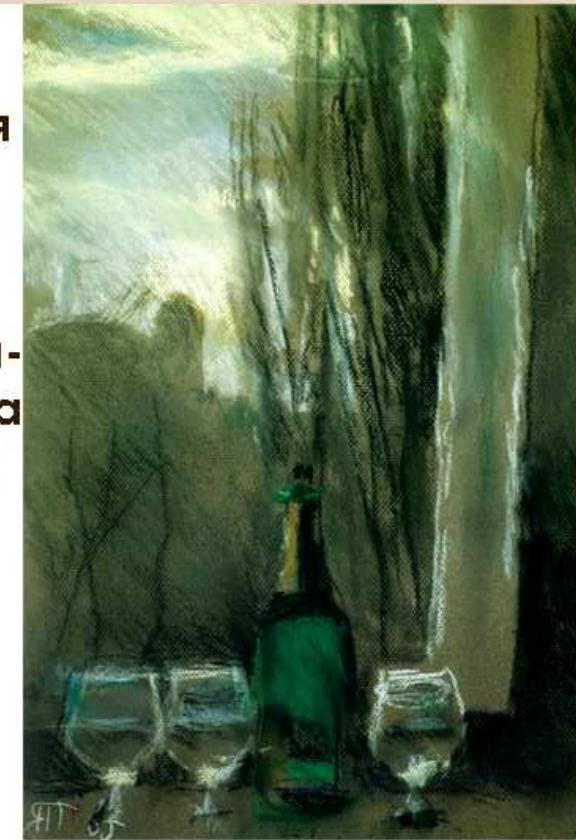

Вона писала: «В сімдесятіх роках мені пощастило двічі побувати в Італії. Знайомство з мистецтвом кватроченто спрямувало мої пошуки вглиб, до внутрішньої духовності. У ці ж роки я захопилася знов імпресіоністами, забутими з часів жданівщини. Збагнула, що цінність живопису становить саме живопис. Тепер я прийшла «на круги своя». Відчуваю, що у творчості я повністю вільна. Пишу з вікон та поблизу своєї домівки. Це «звуження горизонту», навпаки, його для мене розширило – відкрило красу і поезію там, де я їх не бачила раніше. В кожного з нас є своє вікно, у яке дивиться Природа».

Цикл пастелей «Вікна» був розпочатий у 1992 р. і мимоволі продовжився через тяжку недугу Яблонської. У 1999 р. художниця пережила інсульт і так і не одужала від його наслідків. Останній рік вона практично не розмовляла, але продовжувала писати лівою рукою. 16 червня 2005 р., у передостанній день життя, написала свою останню пастель. 17 червня — померла в Києві. Похована на Байковому кладовищі.

З гранями творчого спадку Т. Яблонської можна ознайомитись на виставках до сторіччя від дня народження художниці:

- **Національний музей російського мистецтва** - 14 лютого - 14 березня
(Київ, вул Терещенківська, 9; графік роботи 10.00-17.45, вихідні – пн., чт.);
- **Національний музей літератури України** - 17 лютого - 5 березня (Вул. Б. Хмельницького, 11; 9.00 -17.00 -пн.-пт., 10.00-18.00 - сб., вихідний – нед.);
- **Центральний будинок художника** - 23 лютого - 12 березня (Вул. Січових стрільців, 1-5; 12.00 - 19.00, крім вт.);
- **Національний художній музей України** - 24 лютого – 23 квітня (Вул. Грушевського, 6; 10:00 - 18:00 – ср., чт., нед.;12:00 -20:00 - пт.; 11:00 - 19:00 - сб.)